



DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretinlu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplarin costa 15 cr.

Tóte stodienciele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Revoluti'a d'in Perlesci.

— Romanu tragicu in V. parti. —

Scosu d'in nisca manuscrite dela Ispania si alcatuita dupa celu
mai nou sistemu, datu fiindu intru cinstea si marirea celoru intru tóte
de o potriiva intre sine.

(Urmaare.)

Pone-ce Spulberu si-organisa ostirile, nici contrarii nu
odihniiau.

Desu de demanétia se oprí intrarea pe ulitiór'a cea
strimta, pentru-ca trecatorii sa nu póta privi la celea, ce se
petrecu in gradina.

Portile fura inchise si intrarea oprita ómeniloru ne-
incredintiati.

Dupa aceste pregatiri toti robii d'in temnitie fura scosi
si prevediuti cu scule sapatornice. Sub conducerea nein-
fricosfatului si intieleptului sfetnicu Punguleanu se sapá
pone la fundamentulu cladirei, si dupa aceea se constata,
precum díce elu, Punguleanu, cumcá fiindu pravulu de o
calitate ordinara, si fiindu minele rea facute, ele au arsu
in decursulu noptii.

Dupa acést'a constatare tóte femeile si-cuprinsera locu-
intiele, dar' barbatii, dela fire mai precauti, nu cutesara a
se espune. Astfelu cerea si interesulu patriei, ai carei radie-
mu ei sunt!

Se esmisa o comisiune constatatória d'in cinci membri:
nobilulu vice-comite, ca presfedinte, unu medicu, unu inge-
nieru, unu advocatu si unu judecatoriu. Numai dupa-ce
acesti'a, d'in culmea unui munte inaltu, ce se aflá in dosulu
cladirii comitatense, pr'in midiolocirea unui ochilanu, con-
statara, cumcá minele intr'adeveru nu afuma mai multu, se
hotari, cumcá si barbatii sa intre in cladirea subminata.
Dar' totu-si, considerandu, cumcá este cu putintia, ca sa
fia remasu inca câte-va sfarmuri de pravu si o scantifulica
de focu, s'a privitu ca precautu, a se amená intrarea pone
mane-dí Sambata, la optu óre demanétia.

Hotarindu-se tóte aceste, se tramisera duoi curieri:
unulu in calea honvediloru, altulu in calea nobilulu conte
ilustru supr'a-comite Frikosy de Frica.

Se adunara tóte armele si munitiunea, ce stau la dis-
positi'a patriotiloru.

Altfelu speranti'a loru erau honvedii.

La trei óre dupa amédia-di se tienú ó adunare grandí-
ósa, la care luare parte 480 de patrioti d'in locu si impre-
giuru, fiindu ei presidiati de nobilulu vice-comite Rabiatosy
nobilu de Spaima.

La patru óre si unu patrariu adunarea priimi urma-
tóri'a depesía secreta, pusa in cifre, pre care numai nobilulu
vice-comite le pricepea:

„Spectatului Domnu vice-comite Rabiatosy nobilu de Spaima. — Am
sositu. Me aflu ascunsu in padurea dela Fricosi. Satele d'in impregiuru sunt
in miscare. Unu spionu alu nostru a aflatu, cumcá ei nu ascépta decátu sosi-
rea mea. Masi duce 'ndereptu, dar' nu cutesu. Am ordonatu ca sa mi se
tramita aici in padure cele trei regimente de honvedii si sa ni se tramita
inca alte trei . . . Ve tieneti. Dumineca de siguru am sa fiu cu honvedii
in mediloculu vóstru.

Contele de Frica“.

Efectulu produsu de acést'a depesía nu se póte descrie.
480 de ómeni erau cuprinsí de spaima, dar' nu de spaim'a
„de Spaima“, ci de spaim'a daco-romaniloru . . . Ei pornira
spre usia.

„Stati! domniloru! — li grai necutremuratu Pungu-
lányi suridiendu pentru sine. — Déca ne despartímu, sun-
temu perduti. In unire este puterea. Mane demanétia vomu
merge cu toti in cas'a comitatului. Arme avemu. Aici ne
vomu apera pana la sosirea honvediloru!“

In zedaru verb'a . . . Eroii parasira localulu.

— „Ei, bine! — mergeti in ghiarele romaniloru!“ li
strigá intieleptu si necutremurat lu Pungulányi.

Intr'unu momentu cei 480 fura la olalta. Argumentulu
a fostu putenicu.

Astfelu petrecura, in viua priveghiare, cu armele in
mana, cu degetele pe otiele si cu viteji'a in vene, pana in
diurile Sambetei, acceptandu sosirea honvediloru si pornirea
luptei daco-romane.

Demanétia inspre síepte óre, Csehfy d'impreuna cu
Punguleanu, singurii cari au dormitu in nóptea trecuta,
mérsera la cas'a comitatului, pentru-ca sa pregatésca tere-
nulu si sa faca cu putintia, ca cei 480 sa póta veni furisá-
atu si fara a fi vediuti, prinsí si acisi de olahi.

Peste o óra Csehfy cobori treptele cu facie vesela. . .
Cine-va trebe sa-i fia dísu ceva imbucuratoriú.

La nóue óre Spulberu priimií urmatórea scrisóre:

„Iubitulu meu!

Te iubesc! Sun a ta pe veci! —

Ti facu cunoscutu, cumcà trei regimente de honvedei sunt in padure la Fricosì . . . Contrarii sunt adunati in casii'a „d'in padure“, 480 la numeru. Ilustritatea Sa Domineca va fi aici!

Te sarutu! — Lupta! —

A ta pe veci!

Gizella.“

Pre Spulberu lu trecu unu fiorn rece, candu ceti aceste sire.

Trei regimente de honvedei! — esclama elu tremurandu in tota fiinti'a. — Lupt'a este pentru morțe ori vietia. — Fia! . . . Eu nu voi fi blamat! — Ei facu parada cu trei regimente; noi vomu face cu trei mii de romani vordii! —

Spulberu se pusa de a patr'a ora la mesa.

„Domnulu meu!

Mane, la trei ore dupa amedia-ii, sã fimu toti adunati in padurea dela Ciunia. Trei regimente de honvedei sunt in padurea dela Fricosì. Ei sunt mai departe. Ilustritatea Sa va fi mane a casa.

Fiti resoluti!

Spulberu.“

Asta scrisore se tramisa in 17 esemplare pr'in curierulu Fulgeru.

Spulberu insu-si incalca la momentu.

Pe ceriu norii incepura a se resfira, era unu cane incepu sa latre pre calaretiulu june de a-lungulu ulitiei mari.

(Va urma.)

Drum-Drum.

Se da de scire la totu omulu si se face toturora cunoscutu, cumcà, tienendu comintia, Svatulu Satului a hotaritu, ca sa nu se tiena parastasu pentru societatea „Petru-Maioru“, ci la mormentulu ei sa se puna o tabla de perța, in care sa se scobesca urmatorele de mare insemnatate cuvinte si vorbe cu adencu intielesu:

Aics zacse szoczetatya
„Petru-Majör“,

Zemislyit la anul 1863,

Nászkuť la anul 1873.

Petrekut zécse any in durerilye gyela nástyere,

Mort in pillanatul nástyerej.

Ogyihna lui vecsnyik!

Pinxit J. V.

Drum! — drum! — drum! — drum!

Am d'su eu:

+ Flori'a Fichi.

Dobasju in Satu si mi-a d'su nenea „Gur'a-Satului“ sa dicu.

Odinora si adi.

Odinora archierii erau persone sfintite: totu crescinulu se purta cu cuvenit'a sfiela in apropiarea lor: si asta-di se sfintiescu archieroi, dar' totu-si sunt omeni, si adese-ori copii fara pricepere, cari batjocorindu-i fara sfiela, sececa laudele omniloru de o potiva cu d'iasii.

Dara: odinora archierii namai pastorian cu ingrigire turma credintiosloru sei; asta-di sunt si de acia, cari nu numai o pastorescu, nu numai o grigescu, dar' o si mulgu.

TAND'A si MAND'A



T. Frate Manda! — ai auditu ce lucruri de minune se petrecu in Vien'a?

M. Ce-e? cumu? pentru-ce?

T. Au bancrotatu numai vre-o 200 de asiedia-mente economice, care au trasu cu sine la ruina aprópe toti nemtii d'in Vien'a.

M. Nu pricepu!

T. Lucru sta astã: d'in „Handlee“ s'a facutu banchieru“, d'in „banchieru“ s'a facutu „baronu“, si d'in „baronu“ era-si s'a facutu „Handlee.“

M. Astã li trebe nemtiloru: ce-si facu tréba cu jidovii.

T. — Scii, frate Mando, ce insemnéza cuvintele: magicu, marsiavu, talhariu, banda de lotrii, misielu si calicu?

M. — Ba, dieu eu nu sciu, cãci nici nu am auditu de aceste de candu sum pe lume.

T. Se vede, cã tu nu cetesci in „Albina“, cãci acolo aceste expresiuni se repetiescu in fiacare nru.

Lucruri de risu.

Representanti'a Logosiului hotaresce, cumcã se va hotari, ca sa se hotarésca hotarirea, de a hotari continuarea lucrului la regularea si intavirea tiermuriloru Temisiului

Bene!

D'in cauza cã modesti'a nu permite unoru domni veniti de ieri de alalta-ieri la Logosiu, ca sa priimésca presidiulu comitetului parochialu, ér' intre cetaticenii mosteni d'in Logosiu ne aflandu-se neci unulu aptu pentru conducerea unui comitetu parochiale, suntemu intru acea positia de risu, incãtu comitetulu parochiale d'in Logosiu neci pone in dio'a de adi sa nu fia constituitu si sa-si aibe presiedintele seu. —

Bene!

Dovedile de amicitia facie de Ostr-Ungari'a intru atata se au gramaditu la Berlinu, incãtu tote cetatile Boemiei se arméza. — Bene!

Rusi'a declara oficiosu cumcã: republic'a Spaniei de o camudata se toleréza numai ca unu ce provisoriu. La ast'a apoi Castellar respunde, cã elu va conduce, dar' provisoriu, republic'a Spaniei pone atunci, pone candu si tota Rusi'a va fi definitivu in republica. — Anche bene!

Anunciu publicu.

Fiindu-cã statutulu organicu cuprinde numai dispositiuni generali, cari cei de pre Hartibaciu nu le potu aplicã in sensulu celu adeverat alu loru, secretariatulu lui „Gur'a-Satului“, ingrigitu tare pentru binele si sustienerea védiei basericesci, a lucratu neobositu la unu comentariu a acestei legi liberali, care acun'a a esitu de sub tipariu cu pretiu fôrte moderatu, de 8 fi. v. a. La fia-care cumparatoriu de unu esemplariu se da pre unu anu de dile diurnalulu nostru glumetiú gratisu. — Pentru cei de pre Hartibaciu celu ratecitu se tramitu exoffo in modu gratuitu câte unu esemplariu atatu din Comentariu, — ca sa numai glosésca fondulu protopopescu mai de parte, — cãtu si d'in Statutulu organicu tiparitu cu civile.

Dela secretariatulu lui „Gur'a-Satului.“

TRÉNC'A SÌ FLÉNC'A.



T. No, sora Flénca! acuma emanciparea femeiloru este o fapta complinita.

F. Cumu? —

T. La alegerea notariului d'in Sîri'a votulu nevesteloru a hotaritu.

F. Tu glumesci! —

T. Ba, vorbescu seriosu! Candidatulu *Codrianu* a avutu 335 de voturi; candidatulu *Szida* a avutu 282 de voturi; totu-sî *Szida* a cascigatu, pentru-cà a avutu plenipotentie dela 95 de neveste.

Intr'adeveru.

Inca o junime ca cea d'in Pest'a, inca unu episcopu ca parintele Ioanu, — sî apoi nu mai avemu lipsa de maghiari! . . .

D'in tiér'a lui Stolliovskyri, sî lumea lui Smerling, „tropontropu“ in Baiu-aspru.

Cinstite „Gur'a-Satului!“

Incepu de unde ai lasatu D'Ta, adeca: dela deliberatulu esitu d'in siedinti'a fruntasiloru sateni Nro. ³⁸²⁷/₁₈₇₃ despre biletele invitatórie la benchetulu datu la instalarea Pr. Sf. Parinte Mihailu, (sî precum sperezu nu Mihály) Pavelu, de cari ai auditu, cà aru fi fostu scrise in limb'a magiara! — Eu, ca omu plinu de seriositate sî gravitate, — in càtu nu me intrece neci „tropontropulu“ Smerling, o spunu francu sî seriosu, cà merit'a fama este un'a mintiuna cornurata, respandita de „Fövárosi Lapok“ cu scopu tendentiosu, despre ce mi dau parol'a mea, fiindu cà am fostu de facie sub totu decursulu instalarii; ba d'in respectu catra numele, ce-lu portu, am fostu chiamatu sî la benchetu, unde s'au redicatu toaste intru onóre-mi, postindu-mi cu multu entusiasmu mai alesu Canoniculu — „Calu verde, rusu cu minte, cine dracu a mai vediutu“? — celu cu aiciuri romanesci, ca pone in fundu sà fiu totu „groscioru“.

Nu mi-am potutu esplicá, cà de unde atàta omenia, in càtu erá aci sà me omóre cu ea! Ci éta spre cea mai mare mirare scopulu s'a datu de golu.

Unu stalu canonicalu se afla vacantu in Gherl'a. — Smerling tropontropulu — pre lunga tóte, cà cu ocasiunea alegerii deputatulu diet: Stolliovskyri i-au facutu acestuia mari servitíe — pentru bani, séu fara de bani, nu sciu, Ddiu scie! — pre langa tóta recomandatiunea sî poconirea pe la idolii imperatíei dualistice, — fiindu-cà e insuratu, — in intielesulu canóneloru, nu póte fi canonicu. Póte ast'a e caus'a, de nici la instalare nu s'a suitu, séu pogoritu laudatulu Smerling. — Astfelu sà me puna pre mine la

canóne: da, canonicu d'in clopotariu! Pardonu! canonicu!

Dar' sà-ti mai diu un'a. — Nu de multu s'a suitu la mine in turnu unu domnu betranu cu limb'a magiara — sî d'in asta innaltíme uitandu-se inpregiuru la muntii cei plini de auru sî de argintu, me chiamà la sine, sî aretandu spre Chioru, a disu cu bucuria: „Frate Groscioru! Vedi partile aceste: nu peste multu va sosí acelu tîmpu fericitu, ca Bai'a-mare, sî Bai'a-spria cu tienutulu seu se va rumpe de catra comit. Satumariului sî se voru adaoge Chiorulu, prin ce din respectulu civilisatiunii Chiorulu fórté multu va dobandí; atunci in Bai'a-mare va fi Pretoriulu, éra nu in Siomeut'a mare, caci acolo-su pré prosti ómenii; Chiorulu va vení in atingere nemidilocita cu cetatienii civilisati — adeca: armeni, dubari, eismari, jidani sî baiesi — din Bai'a-mare, sî Bai'a-spria sî in scurtu tîmpu romanii din Chioru voru progresá de minune in civilisatiune s. a. Asià erá sà fia inca in 48, inse nu noi ungurii portàmu vin'a, cà acestu planu deocamdata n'a reusitu!

„Acum, reinviindu Dumnedieulu Unguriloru, tóte sunt cu putintia; tiér'a e a nóstra, o potemu impartí dupa placulu nostru sî precum ne va vení mai bine la socotéla.“

Audíndu aceste flécuri, totu me facui lapte acru, sî amu respunsu: „de civilisatiunea intentionata bucurosu se lapeda totu romanulu; acea civilisatiune consiste in a „magiarisá“, ce nu dorimu sî voimu un'a cu capulu!

Dupa acestu respunsu, omulu meu busumflatu se grabí pe trepte in diosu; éra eu luai funea sî trasei un'a dupa elu.

Pone la revedere sum Alu D. Tale

plecatu:

Groscioru de Szendrő

clopotariu in Bai'a-mare, decoratu cu medalí'a de lutu a olariloru totu de a colo.

Epigrame.

Catra jidanii Romaniei.

Nime nu dice, cà voi nu iubiti Romani'a bagata; Dar', vedi! — e 'nderetnica tiér'a, ce este ca junc'a Vaca, ce da cu pitiorulu, candu ati vré ca s'o mulgeti!

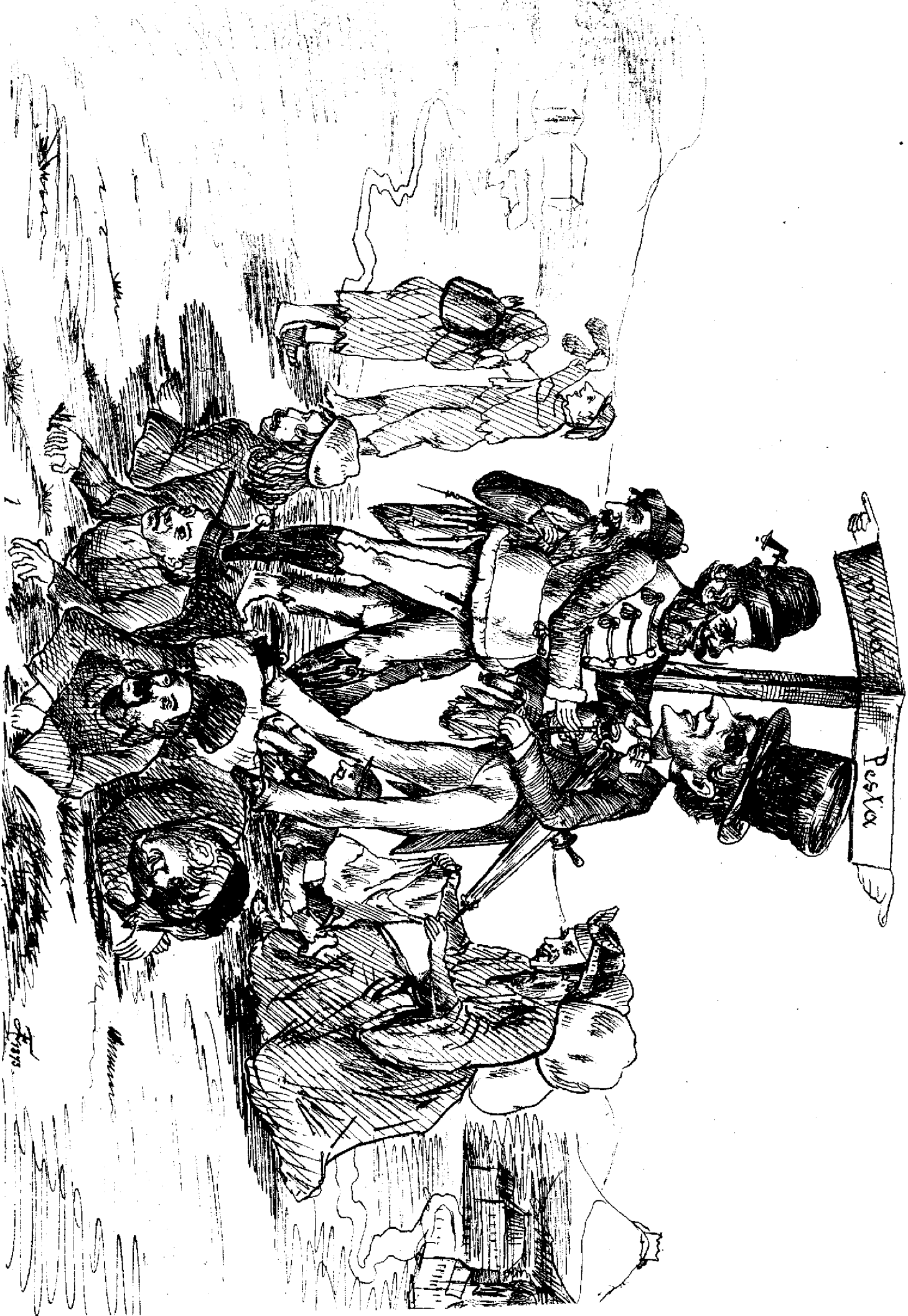
Catra V. Pogoruu.

O! ce humanu ai fostu aperandu beatur'a jidana; Déra se vede cà bei la „diner“ sî „liqueure“ d'in Franti'a. —

„Romani'a-Juna“ sî „Petru-Maioruu.“

Sunt dóce societati academice: un'a in Vien'a, alt'a in Pest'a. Dar' curiosu lucr'u! — „Romani'a-Juna“ s'a zemislitu la anulu 1870, sî s'a nascutu la anulu 1871; „Petru-Maioruu“ s'a zemislitu la anulu 1863, sî s'a nascutu la anulu 1873: totu-sî „Romani'a-Juna“ la pasirea s'a in vietia a fostu mai vigorosa decâtu „Petru-Maioruu“, care a fostu diece ani nutrita d'ia sangele mumei romane.

Infractiunea dualistica.



Fia-carui partea sa!

Proprietariu, editoriu si redactoru dirigitu: **Mircea B. Stanescu.** — Girante respundietoriu si coreductore: **Basiliu Petricu.**
Colaboratoru internu: **Ioanu Slaviciu Borlescu.**

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai in Aradu.